

Vergaderjaar 2009–2010

31 250

Beleidsbrief Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 70

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWER-
KING EN STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 november 2009

Graag bieden wij u hierbij de reactie aan op het verzoek van de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken en VWS van 19 januari 2009 met kenmerk 31250-51/2009D01610 inzake activiteiten in het kader van het WK2010 in Zuid-Afrika.

De minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
A. G. Koenders

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. Bussemaker

Activiteiten in het kader van het WK 2010

In reactie op het verzoek van de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken en voor VWS over concrete plannen en de besteding van middelen in het kader van het WK2010-programma informeer ik u als volgt.

De ambassade in Pretoria beschikt jaarlijks over EUR 225 000 om activiteiten te financieren waarbij sport wordt ingezet als middel om ontwikkelingsdoelen te bereiken. In de periode 2008 t/m 2010 is dit bedrag verhoogd tot EUR 500 000 per jaar ter ondersteuning van activiteiten in de aanloop naar het WK.

De middelen zijn bedoeld om bij te dragen aan een zogenaamde «immateriële sporterfenis» voor de Zuid-Afrikaanse bevolking. Beoogd wordt om een sociaal maatschappelijke duurzame bijdrage te leveren aan ontwikkeling door sport, door capaciteitsopbouw van het voetbal in Zuid-Afrika en/of door de sport toegankelijk te maken voor met name jongeren, meisjes en mensen met een beperking. Het gaat om kansarme groepen in de samenleving die anderszins verstoken zouden blijven van sportieve activiteiten en de voordelen die sport voor de ontwikkeling van individuen en gemeenschappen met zich meebrengt. Gekozen is voor de financiering van een beperkt aantal duurzame programma's ten einde versnippering te voorkomen.

In het kader van het Sport en Ontwikkelingsbeleid heeft VWS jaarlijks EUR 260 000 tot haar beschikking voor de inzet van Nederlandse expertise in Zuid-Afrika. De activiteiten worden gecoördineerd door Respo (gehandicaptensport) en de KNVB die bij de uitvoering van de programma's ook andere organisaties kunnen inschakelen.

De volgende aan het WK gelieerde activiteiten worden gefinancierd:

Hillbrow Youth Development Programme

Het *Hillbrow Youth Development* programma richt zich op kansarme jongeren in Hillbrow, één van de ruwste wijken van Johannesburg, en het verbeteren van hun positie in de maatschappij door middel van voetbal en «life skills» activiteiten. Bij dit programma zijn onder meer de Universiteit van Witwatersrand, de politie van Hillbrow, NGO SCORE en de KNVB betrokken. Jongeren die ontspoord zijn of dreigen te ontsporen worden via sport bereikt. Er wordt ze life skills bijgebracht (discipline, leiderschap, respect voor autoriteit, samenwerking), ze ontvangen voorlichting (HIV, drugs) om hun kwetsbaarheid te verminderen en ook worden ze begeleid naar school of werk.

Stars in their Eyes

De Zuid-Afrikaanse NGO *Stars in their Eyes* richt zich op ontwikkeling van capaciteiten en kennis van geselecteerde Zuid-Afrikaanse voetbalcoaches om jongeren in (voorheen) achtergestelde wijken door middel van voetbal «life skills» mee te geven. De stichting doet dit onder meer in samenwerking met de KNVB.

Youth Zone Legacy Networks Programme

De ambassade financiert het zgn. *Youth Zone Legacy Networks* programma waarbij met behulp van voetbal en «life skills» activiteiten criminaliteit door jongeren zal worden tegengegaan. Het programma is het eerste officiële legacy-project van de WC2010 Local Organizing Committee.

Respo

Er zijn sportmogelijkheden voor gehandicapten in Zuid-Afrika, maar onvoldoende voor mensen met een verstandelijke beperking of gehandicapten in achterstandswijken. De Nederlandse gehandicaptenorganisatie Respo start binnenkort samen met Zuid-Afrikaanse organisaties met de uitvoering van een programma om de toegang van mensen met beperking tot sportmogelijkheden te vergroten en de activiteiten te verbeteren.

KNVB – World Coaches

De KNVB heeft in overleg met de ministeries van Buitenlandse Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Nederlandse ambassade te Pretoria en diverse andere partners het projectplan «2010 World Coaches» opgesteld. De basis van dit plan vormt het «coach the coach»-programma van de KNVB in Zuid-Afrika, waarbij binnen 4 jaar 2010 coaches worden opgeleid op voetbaltechnisch en maatschappelijk gebied – ze moeten niet alleen voetballen kunnen bijbrengen, maar tevens als vertrouwenspersoon, rolmodel, adviseur en begeleider kunnen optreden op sociaal-maatschappelijke terrein. Tevens wordt in Zuid-Afrika de eerste World Coaches Academy opgezet.

De opgeleide coaches worden onder meer ingezet in de eerdergenoemde projecten in *Hillbrow* en van *Stars in their Eyes*.

Crujff Foundation

In 2010 wordt een zogenaamd Crujff Court gerealiseerd conform de beproefde formule van de Crujff Foundation. Bezien zal worden of het modelproject zoals uitgerold in Hillbrow kan worden gekopieerd rondom dit Crujff Court.

Next Step conferentie

In 2010 zal de ambassade een financiële bijdrage leveren aan de *Next Step-conferentie* op het gebied van sport en ontwikkelingssamenwerking die in het najaar van 2010 in Zuid-Afrika zal worden georganiseerd en die onder meer in zal gaan op de «legacy» van het WK voetbal. Gekeken zal worden naar de opbrengst van het WK op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling in Zuid-Afrika. Het betreft een conferentie voor Sport&OS-practitioners uit de hele wereld (en met name uit ontwikkelingslanden) en is sterk praktijk- en toekomstgericht.

Market Theatre

De ambassade werkt in het kader van het Cultuur&OS-programma samen met Market Theatre in Johannesburg aan de ontwikkeling van een curriculum waarbinnen aandacht bestaat voor sport en het aanstaande WK.

Overige activiteiten

De Nederlandse overheid is verder direct of indirect betrokken bij nog een aantal OS-activiteiten met bijzondere aandacht voor het WK.

NCDO – De 3e HELFT

Het NCDO (gefinancierd uit ODA-middelen) biedt met *de 3e Helft* een maatschappelijk platform rondom het WK 2010 en wil daarmee diverse Nederlandse initiatieven in de aanloop naar het WK bij elkaar brengen in krachten te bundelen en initiatieven duurzaam te maken. NCDO heeft daartoe zelf een aantal activiteiten opgezet waaronder clublin-

king (duurzame relatie ontwikkelen tussen sportverenigingen in Nederland en ontwikkelingslanden), diverse activiteiten om het bedrijfsleven te betrekken bij Sport&OS (onder meer een «sport en business» challenge in samenwerking met Nike, matchmaking via de 1%CLUB). Ook zal NCDO een publiekscampagne starten om de 3e Helft bekend te maken onder het Nederlandse publiek. Op de website van *de 3e Helft* worden initiatieven geplaatst van Nederlandse organisaties en hun Zuid-Afrikaanse partners.

Global Campaign for Education en FIFA – 1Goal

1Goal is een internationale campagne van de Global Campaign for Education (GCE) en FIFA die het WK voetbal in 2010 aangrijpt om onderwijs in Afrika onder de aandacht te brengen van een groot publiek en om overheden aan te sporen meer middelen beschikbaar te stellen voor onderwijs. Het ministerie van Buitenlandse Zaken financiert GCE voor de 1Goal campagne uit ODA-middelen en overweegt gelden te committeren voor het *Education for All – Fast Track Initiative*. MP Balkenende en minister Koenders verzorgden de Nederlandse aftrap van 1Goal, waar internationaal ook Premier Brown (VK), President Lula (Brazilië) en andere wereldleiders aan hebben meegedaan.

The road to 2010

Mediaproject van Lokaal-Mondiaal, Free Voice (gefinancierd met ODA-middelen), World Press Photo en African Media Online om in de aanloop naar de WK (sport)journalisten uit heel Afrika op te leiden. Gericht op vergroting van de persvrijheid en professionalisering en capaciteitsopbouw van de media.